

gere Behandlinger. Jeg troer imidlertid at være den ærede Forsamling og det ærede Udvalg skyldig at ledsage Udvalgets Betænkning med nogle yderligere Bemærkninger og at hensele Forsamlingens Opmærksomhed paa, at Forslaget neppe synes tilstrækkeligt at have vurderet de Følger, som Ophævelsen af de hidtil bestaaende Indskrænkninger i de yngre Officerers Tilladelse til at indgaae Ægteskab vil have. Vel staaer det ikke i min Magt mere end i nogen Andens med nogen Grad af Visshed at forudsee, hvad Følgerne ville blive, naar hine Bestemmelser ophæves; men der existerer dog en ældre Lovbestemmelse, som skildrer Tilstanden langt tilbage i Tiden, inden disse Indskrænkninger bleve paabudte. Der er saaledes et Rescript af 1ste December 1756 fra Kongen, som staaer i Rescriptsamlingen, til en General Hauch, som dengang — troer jeg — var i Militairdirectoret. Da den ærede Ordfører har citeret adskillige Bestemmelser paa Tydsk, og dette Rescript ogsaa er affattet paa Tydsk, veed jeg ikke, om det maa være mig tilladt ogsaa at citere dette paa Tydsk. Det lyder saaledes: „Da die, eine zeithero unter die Officiers vom Land-Stat fast bis zum Mißbrauch im Schwange gehende frühzeitigen Verheirathungen, Vielen zum unausbleiblichen Ruin gereichen und die Erfahrung zeiget, wie zum Theil solche Heirathen getroffen werden, die dem Officier-Stande respectirelich sind, gestalt die Verführung zum öftern so groß, daß manche Officiers durch List und Schmeichelei dazu vermöggt werden, sich mit solchen Personen auf die Ehe einzulassen, die nicht verdienen rechtschaffen Officiers zugesellet zu werden; welche Verbindungen dann gemeiniglich zur Folge haben, daß die Officiers, welche selbige eingegangen, in den kümmerlichsten Umständen gestürzt werden durch Armuth und Elend, von behrrieger Wahrnehmung ihrer Dienste abwendig gemacht werden, und zuletzt, wenn sie sich länger nicht zu soutiniren wissen, die Dienste verlassen; So haben Wir, um so vielen beträchtlichen Inconveniencien abzuhelfen, zu resolviren für gut gefunden, daß die Regiments- und Garnisonschefs hinführo keinen derjenigen Officiers, denen sie den Heiraths-Consence zu ertheilen bisher authorisiret gewesen, solche Erlaubniß

zustehen sollen, bevor, von eigentlicher Beschaffenheit der intendirenden Mariage und ob oder wie weit selbige dem Officier zuträglich geachtet werden könne, pflichtmäßiger Bericht erstattet und Unser allerhöchste Resolution darüber vernommen worden.“

Formanden: Den høitærede Minister vilde maaskee være saa god blot i Korthed at antyde Indholdet paa Dansk.

Krigsministeren: Ja! det er, at, da Erfaringen viste, at mange Officerer indgik Ægteskaber, som geraadede dem til Ulykke og styrkede dem i Armod og Elendighed og satte dem ud af Stand til, at opfylde deres Pligter, saa at de, til Slutningen vare nødte til at forlade Tjenesten, saa skulde for Fremtidens Cheferne have Indseende med, at Ingen indgik saadant Ægteskab, uden at de først derom havde gjort Referat til Kongen og indhentet hans allerhøieste Resolution. Jeg har al Grund til at troe, at, naar denne Bestemmelse blev ophævet, kunde der indtræde en lignende Tilstand igjen, som den, vi see har existeret før. Den ærede Ordfører mener, at disse Indskrænkninger ere aldeles i Strid med Lidsaanden, og at Indseende med den Militaire i hans personlige Forhold ikke er nødvendig af Hensyn til Tjenestens Lær.

Hvad Lidsaanden angaaer, da kan ingen Deel af Bestyrelsen tage mindre Hensyn dertil end Militairstaten. Lidsaanden er en aldeles variabel Størrelse, hvorimod Militairstaten har sine bestemte Formaal og Forskrifter (Hør!), som siden Krigsvæsenets Tilstedeblivelse — der, i Forbigaaende sagt, er ligesaa gammel som Menneskeslægten — aldrig have varieret under hvilken som helst Regjeringsform. De samme Bestemmelser, som gjælde for Krigsvæsenet i de absolute Monarchier, gjælde ogsaa i Demokratierne. Krigsvæsenet er stiftet for at være et Redskab i Regjeringsens Haand, og det skal holdes i en tjenstdygtig Stand; det er de to Hovedbetingelser og Hovedregler for Krigsvæsenet, Krigsdygtigheden og Bedligeholdelsen af Militairstatens Anseelse. Det er af disse to Grunde, at disse Bestemmelser ere blevne til. Officeerstanden kan ikke holdes i en tjenstdygtig Stand, naar ikke hine Bestemmelser overholdes. Det er noksom bevist, at